

De Stemming van 10 november 2019

Weinig kiezers zijn de afgelopen weken van partij van voorkeur veranderd. Maar we zien toch enige beweging weg van de VVD en CDA (-1) en in de richting van PVV en FVD (+1). Die laatste twee partijen staan nu samen op 33 zetels (22%). Dat is 1% meer dan de twee partijen samen haalden bij de Provinciale Statenverkiezingen (maar toen was FVD groter dan de PVV). Die score was het laatst gehaald rond half mei.

Peiling Zetelverdeling Peil.nl

<i>zetels</i>	TK2017	3-11 2019	10-11 2019	Versch. t.o.v. Vorige week	Versch. t.o.v. TK2017
VVD	33	27	26	-1	-7
PvdA	9	20	20		11
PVV	20	17	18	1	-2
FVD	2	14	15	1	13
CDA	19	15	14	-1	-5
D66	19	13	13		-6
GroenLinks	14	12	12		-2
SP	14	9	9		-5
50PLUS	4	7	7		3
ChristenUnie	5	6	6		1
Partij voor de Dieren	5	4	4		-1
DENK	3	3	3		0
SGP	3	2	2		-1
Overige partijen		1	1		1
	150	150	150		
Coalitie	76	61	59	-2	-17

- zie volgende pagina

Al eerder hebben we vastgesteld dat er een sterke relatie is tussen twee vragen speciale en de politieke voorkeur: of men zich al dan niet zorgen maakt over de eigen financiële toekomst en of men vindt dat de veranderingen, die zich de laatste 10 jaar hebben voltrokken vooral gezorgd hebben voor kansen of bedreigingen.

Hier onder ziet u de uitslag van deze week, vergeleken met die van 20 maart (Provinciale Statenverkiezingen). De eerste groep vier partijen zijn vooral de partijen van mensen die zich zorgen maken over hun financiers. De tweede groep van vier partijen zijn vooral de partijen van mensen die zich daar geen zorgen over maken. Bij de derde groep is er weinig verschil t.a.v. die vraag. (De rode vakken betreft een forse duidelijke sinds maart en groene vakken een duidelijke stijging).

Relatie tussen politieke voorkeur en "kansrijk index" maart - november 2019

	10 november 2019				
	Allen mrt 2019	Maakt zich wel zorgen	Maakt zorgen + ziet bedreigingen	Maakt zich geen zorgen	Maakt geen zorgen + ziet kansen
<i>Verticaal gepercenteerd</i>					
FvD	10%	12%	16%	7%	3%
PVV	12%	21%	26%	3%	1%
SP	6%	8%	9%	4%	1%
50Plus	4%	7%	9%	2%	0%
Subtotaal	32%	48%	60%	16%	5%
VVD	17%	7%	5%	27%	30%
CDA	10%	8%	5%	11%	11%
GroenLinks	8%	5%	3%	10%	12%
D66	9%	5%	2%	12%	16%
Subtotaal	44%	25%	15%	60%	69%
PvdA	13%	13%	11%	13%	15%
CU+SGP	6%	6%	5%	6%	7%
PvdD	3%	3%	3%	3%	3%
Subtotaal	22%	22%	19%	22%	25%

- zie volgende pagina

20 maart 2019				
Allen mrt 2019	Maakt zich wel zorgen	Maakt zorgen + ziet bedreigingen	Maakt zich geen zorgen	Maakt geen zorgen + ziet kansen
14%	19%	27%	9%	6%
7%	13%	17%	2%	1%
6%	10%	9%	3%	2%
3%	5%	6%	3%	1%
30%	47%	59%	17%	10%
14%	3%	1%	24%	27%
11%	7%	5%	11%	10%
11%	9%	5%	13%	15%
8%	3%	1%	12%	15%
44%	22%	12%	60%	67%
9%	9%	7%	9%	9%
7%	7%	7%	7%	6%
5%	6%	5%	5%	5%
21%	22%	19%	21%	20%

De tabel van deze week wordt meer reliëf gegeven door het af te zetten tegen de links-rechts schaal. (Waar de ondervraagde zichzelf op plaatst). Dan is goed te zien, dat binnen ieder kolom er doorgaans maar 3 a 4 partijen zijn met hoge scores. Die zijn in de onderstaande tabel in het groen aangegeven.

Zo zien we dat degenen die zich zorgen maken en zichzelf als "links" kwalificeren vooral een keuze maken tussen GroenLinks, SP en PvdA. Terwijl aan de andere kant van het spectrum (de kolom "rechts") er vooral gekozen wordt tussen PVV, FVD en VVD.

Alleen bij de kiezers die zich in het "midden" plaatsen zien we geen enkele partij die hoger dan 20% scoort.

Politieke voorkeur naar links-rechts schaal van degenen die zich wel zorgen maken

Verticaal gepercentageerd	Allen nov 2019	Maakt zich wel zorgen					
		Allen	Links	Gem. links	Midden	Gem. rechts	Rechts
FvD	10%	12%	1%	1%	9%	22%	32%
PVV	12%	21%		1%	17%	35%	40%
SP	6%	8%	34%	6%	2%		
50Plus	4%	7%	1%	9%	16%	4%	1%
Subtotaal	32%	48%	36%	17%	44%	61%	73%
VVD	17%	7%			8%	15%	17%
CDA	10%	8%		2%	19%	12%	7%
GroenLinks	8%	5%	37%	17%	2%		
D66	9%	5%		3%	12%	3%	
Subtotaal	44%	25%	37%	22%	41%	30%	24%
PvdA	13%	13%	15%	41%	4%		
CU+SGP	6%	6%		10%	7%	8%	2%
PvdD	3%	3%	5%	4%	2%	1%	1%
Subtotaal	22%	22%	20%	55%	13%	9%	3%

- zie volgende pagina

En dit is de tabel van degenen die zich geen zorgen maken. De cijfers verschillen fors van de tabel van degenen die zich wel zorgen maken.

Beide tabellen laten goed zien dat, ondanks het feit dat er dus veel partijen zijn, voor individuele kiezers, de echte keuze tussen partijen, eigenlijk beperkt is, uitgaande dan de twee vragen op basis waarvan de tabellen zijn gemaakt.

Politieke voorkeur naar links-rechts schaal van degenen die zich geen zorgen maken

Verticaal gepercentageerd	Allen nov 2019	Maakt zich geen zorgen					
		Allen	Links	Gem. links	Midden	Gem. rechts	Rechts
FvD	10%	7%	1%	1%	3%	16%	24%
PVV	12%	3%		1%	2%	5%	12%
SP	6%	4%	19%	5%	2%		
50Plus	4%	2%	1%	3%	3%		
Subtotaal	32%	16%	21%	10%	10%	21%	36%
VVD	18%	27%			19%	42%	42%
CDA	10%	11%		1%	30%	20%	17%
GroenLinks	8%	10%	40%	21%	1%		
D66	9%	12%		20%	28%	9%	
Subtotaal	45%	60%	40%	42%	78%	71%	59%
PvdA	13%	13%	28%	35%	5%	1%	
CU+SGP	6%	6%		10%	6%	6%	4%
PvdD	3%	3%	11%	3%	1%	1%	1%
Subtotaal	22%	22%	39%	48%	12%	8%	5%

- zie volgende pagina

Nu drie actuele onderwerpen:

62% van de Nederlanders zijn voor meer structureel geld voor het onderwijs. (Bij kiezers met schoolgaande kinderen is dat percentage 69%). We zien een groot verschil onder kiezers van de verschillende regeringspartijen. D66-kiezers zijn er sterk voor, kiezers van VVD en CDA juist niet.

Vindt u dat de regering nu zou moeten toezeggen dat er jaarlijks enkele honderden miljoenen meer geld voor het onderwijs beschikbaar komen (dus structureel)?

verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	62%	39%	29%	72%	85%	81%	69%	82%	66%	53%	53%
Nee	29%	54%	59%	16%	9%	17%	15%	14%	23%	39%	32%
Weet niet/geen antwoord	9%	7%	12%	12%	6%	2%	16%	4%	11%	8%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

54% vindt dat als de regering dit niet toezegt, de scholen weer acties moeten organiseren. Onder ouders van schoolgaande kinderen is dat 64%.

Vindt u dat als de regering dit niet toezegt, dat de scholen weer acties zouden moeten organiseren?

verticaal gepercenteerd	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Nee	38%	74%	63%	45%	12%	22%	32%	20%	30%	40%	45%
Ja, af en toe een dag de school sluiten	27%	20%	21%	25%	41%	39%	33%	41%	26%	15%	21%
Ja, meerdere dagen achter elkaar de school sluiten	27%	3%	5%	18%	40%	36%	19%	38%	35%	39%	24%
Weet niet/geen antwoord	8%	3%	11%	12%	7%	3%	16%	1%	9%	6%	10%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

63% vindt het onvermijdelijk dat er -grote aantallen- burgerslachtoffers vallen als je een vijand wilt uitschakelen, zoals in 2015 blijktbaar is gebeurd. Kiezers van GroenLinks vinden dat slechts voor 15%.

Welke van de twee reacties geeft het best die van u weer t.a.v. het grote aantal burgerslachtoffers?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Men had meer inspanningen moeten verrichten om te voorkomen dat er zoveel burgerslachtoffers vielen	26%	10%	14%	34%	71%	33%	39%	50%	10%	11%	24%
Dit soort gevolgen zijn niet te voorkomen als je een vijand wilt uitschakelen	62%	84%	83%	53%	15%	52%	38%	35%	81%	85%	68%
Geen van deze twee	6%	3%	2%	4%	7%	9%	4%	7%	8%	1%	7%
Weet niet/geen antwoord	6%	3%	1%	9%	7%	6%	19%	8%	1%	3%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Drie kwart van de kiezers vindt het erg dat de toenmalige Minister van Defensie gezegd heeft dat er geen burgerslachtoffers waren gevallen. Alleen bij de VVD-kiezers is dat de helft.

Vindt u het erg dat in 2015 de toenmalige Minister van Defensie in de Kamer heeft gezegd dat er geen burgerslachtoffers waren gevallen?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Ja	75%	49%	78%	86%	94%	88%	87%	92%	70%	71%	80%
Nee	18%	42%	16%	11%	3%	9%	7%	6%	25%	23%	13%
Weet niet/geen antwoord	7%	10%	6%	3%	3%	3%	6%	2%	5%	6%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

De meeste Nederlanders staan niet achter de motie van wantrouwen tegen Minister van Bijleveld. Bij de kiezers van de regeringspartijen zijn het er helemaal weinig.

Aan het eind van het debat is er een motie van wantrouwen tegen minister Van Bijleveld van Defensie ingediend. Als u in de Tweede Kamer zat, zou u dan voor of tegen die motie van wantrouwen stemmen?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Voor de motie	31%	4%	1%	18%	52%	40%	37%	55%	43%	56%	26%
Tegen de motie	55%	91%	86%	71%	28%	48%	27%	29%	45%	32%	59%
Weet niet/geen antwoord	14%	5%	13%	11%	20%	12%	36%	16%	12%	12%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

65% van de Nederlanders denkt dat Premier Rutte in 2015 wel over de burgerslachtoffers is geïnformeerd en dat ook nog weet. Alleen kiezers van de VVD denken dat niet in grote mate.

Premier Rutte zegt desgevraagd dat hem helemaal niets bijstaat over het geïnformeerd worden over het grote aantal burgerslachtoffers in 2015. Wat denkt u?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Premier Rutte is wel geïnformeerd, en weet dat ook nog	65%	26%	53%	56%	70%	68%	74%	92%	87%	85%	85%
Premier Rutte is wel geïnformeerd, maar weet het echt niet meer	7%	23%	10%	8%	6%	4%	3%	3%	4%	2%	2%
Premier Rutte is niet geïnformeerd	11%	34%	11%	19%	5%	9%	5%	4%	4%	1%	1%
Weet niet/geen antwoord	17%	18%	26%	17%	19%	19%	18%	1%	5%	12%	12%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

Ten slotte is de vraag gesteld over de mogelijke medewerking van de VVD aan het verlagen van de maximale snelheid, in het kader van de stikstofuitstoot. Van de VVD-kiezers zou 22% er negatief op reageren. Het meest negatief zijn de kiezers van PVV en FVD.

Hoe beoordeelt u het als de VVD meewerkt aan het verlagen van de maximale snelheid, gezien de problematiek rondom de stikstofuitstoot?

<i>verticaal gepercenteerd</i>	Allen	Huidig stemgedrag									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Positief	45%	46%	45%	59%	85%	67%	72%	45%	10%	11%	40%
Neutraal	20%	28%	31%	11%	5%	24%	22%	29%	16%	19%	18%
Negatief	30%	22%	23%	21%	6%	8%	4%	17%	70%	66%	24%
Weet niet/geen antwoord	5%	4%	1%	9%	4%	1%	2%	9%	4%	4%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%